

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 13 kwietnia 2011 r.

**Pan
Karol Stępień
Opolski Wojewódzki Komendant
Państwowej Straży Pożarnej**

P/10/160
LOP-4100-01-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej ustawą *o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w części 85/16 – województwo opolskie, przeprowadziła w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu² kontrolę wykonania planu finansowego w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 12 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy *o NIK*, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez KW PSP zadań w zakresie objętym kontrolą.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dalej KW PSP

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe.

1. Najwyższa Izba Kontroli, uwzględniając kryteria legalności i rzetelności, pozytywnie ocenia wykonanie przez KW PSP dochodów budżetowych w 2010 r.

Dochody budżetowe uzyskane w 2010 r. przez KW PSP wynosiły 24 485,89 zł i stanowiły 188,5 % kwoty zaplanowanej (13,0 tys. zł). Dochody wyższe od zaplanowanych wynikały z wpływu środków z tytułu kar umownych w kwocie 10,1 tys. zł naliczonych w związku z nieterminową realizacją przez dwóch kontrahentów KW PSP dostaw przedmiotu umów.

Badanie realizacji dochodów w kwocie 22 168,73 zł (90,6 % dochodów ogółem w 2010 r.) wykazało, że zostały one wymierzone w prawidłowej wysokości i terminowo wniesione przez zobowiązanych. Należność pozostała do zapłaty w kwocie 19 969,89 zł, wg stanu na koniec 2010 r., była prawidłowo objęta od 2007 r. egzekucją sądową, a KW PSP podejmowała interwencje dla wyjaśnienia przyczyn braku wpłat od komornika.

2. NIK pozytywnie, pod względem legalności, gospodarności i celowości, ocenia wykorzystanie środków budżetowych.

2.1. Wydatki KW PSP w 2010 r. wynosiły 7 542,1 zł i stanowiły 99,9 % kwoty planowanej (po zmianach). Zmiany planu wydatków dokonane w trakcie roku, polegające na: przeniesieniach kwot pomiędzy paragrafami wydatków bieżących (351,3 tys. zł) i zwiększeniu planu wydatków środkami z rezerw celowych (1 979,0 tys. zł) były celowe i wynikały m.in. z potrzeb pokrycia kosztów udziału PSP w usuwaniu skutków nadmiernych opadów deszczu w okresie wiosna – lato 2010 r.

W przypadku wydatków majątkowych otrzymano z rezerwy celowej na realizację czterech grup zadań ogółem 1 153,3 tys. zł, z tego na: 1) budowę systemu przetwarzania danych (SPD) dla jednostek PSP (73,2 tys. zł), 2) doposażenie techniczne oraz wymianę wyeksploatowanego sprzętu w KW PSP (533,0 tys. zł), 3) zakup specjalistycznych samochodów w ramach projektu „Bezpieczne południe – rozbudowa systemu ratownictwa drogowego na ciągach Polski południowej” (390,0 tys. zł) oraz 4) zakup specjalistycznego samochodu ratownictwa technicznego w ramach projektu „Skuteczność w działaniu” – RPO Województwa Opolskiego na lata 2007 – 2013 (157,1 tys. zł).

2.2. Na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wydatkowano 4 713,8 tys. zł (84,7 % wydatków bieżących), a przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) wynosiło 74 osoby i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2009 r. o trzy osoby (4,2 %). Przeciętne

wynagrodzenie brutto przypadające na jednego zatrudnionego wynosiło 5,3 tys. zł i było o 10,3 % wyższe od wykonanego w 2009 r. Środki na wynagrodzenia zostały wykorzystane prawidłowo, w wysokości zaplanowanej oraz z tytułu dodatkowych środków na nagrody za udział w akcjach przeciwpowodziowych.

Przy ustalaniu wysokości funduszu nagród w KW PSP zostały zachowane zasady określone postanowieniami § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek³, art. 93 ustawy z dnia 21 listopada o służbie cywilnej⁴, § 8 ust. 3, § 9 ust. 1 pkt 2 oraz § 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 grudnia 2007 r. w sprawie nagród i zapomóg dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej⁵.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu kwoty 473,1 tys. zł z rezerwy celowej przeznaczonej na nagrody dla osób szczególnie zaangażowanych w akcji powodziowej w okresie maj – czerwiec 2010 r., a niewykorzystane środki finansowe w kwocie 3 660 zł KW PSP zwróciła na rachunek budżetu państwa w dniu 31 grudnia 2010 r.

2.3. W wyniku kontroli jednego z trzech przeprowadzonych w 2010 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego - na zakup ciężkiego samochodu specjalistycznego ratownictwa technicznego dla PSP - stwierdzono, że postępowanie przygotowano i przeprowadzono zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶. W wyniku przeprowadzonego przetargu ww. pojazd zakupiono za 838,3 tys. zł (netto).

3. NIK pozytywnie, pod względem legalności i celowości, ocenia wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej.

KW PSP w ramach środków z budżetu Unii Europejskiej uzyskała dofinansowanie na realizację dwóch projektów: 1) zakup trzech specjalistycznych samochodów ratowniczo gaśniczych w ramach projektu „Bezpieczne południe – rozbudowa systemu ratownictwa drogowego na ciągach Polski południowej” (390,0 tys. zł) oraz 2) zakup specjalistycznego samochodu ratownictwa technicznego w ramach projektu „Skuteczność w działaniu” – RPO Województwa Opolskiego na lata 2007 – 2013 (157,1 tys. zł).

Ustalono, że KW PSP dokonała po terminie umownym (14 października 2010 r.) zapłaty za trzy ciężkie samochody gaśnicze zakupione w ramach projektu *Bezpieczne południe*

³ Dz. U. Nr 45, poz. 290 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 234, poz. 1725

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

(finansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013). Opóźnienie w zapłacie wynosiło: 35 dni w przypadku płatności ze środków UE i 8 dni w przypadku płatności ze środków krajowych. Przyczyną było późne otrzymanie środków finansowych, o które wnioskowano do Wojewody Opolskiego z wyprzedzeniem umożliwiającym dotrzymanie terminu umownego. NIK jako rzetelne ocenia działania podjęte przez KW PSP, w wyniku których dostawca samochodów wyraził pisemną zgodę na dwukrotne przesunięcie terminu płatności.

4. NIK pozytywnie ocenia rzetelność ksiąg rachunkowych oraz poprawność zawartych w nich zapisów, pomimo stwierdzonych uchybień.

4.1. Stosowany w 2010 r. przez KW PSP system rachunkowości i księgowości komputerowej, a także procedury kontroli finansowej spełniały wymagania obowiązujących przepisów, w tym ustawy z dnia: 29 września 1994 r. *o rachunkowości*⁷ i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁸. Badanie ksiąg rachunkowych wykazało, że zapisy ujmowane były we właściwych okresach sprawozdawczych, zachowana była ich ciągłość a wydatki dotyczące zakupów księgowane były terminowo na kontach rozrachunkowych. Stosowany przez KW PSP program księgowy zapewniał kontrolę kompletności zapisów i ich poprawności, w tym poprawność sekwencji dat.

4.2. Badanie próby 68 losowo wybranych dowodów/zapisów księgowych dotyczących zakupów towarów i usług w ramach na kwotę 487 880,73 zł (57 % wydatków bieżących) oraz dowodów dotyczących wydatków poniesionych w ramach środków uzyskanych z rozwiązania rezerw celowych na kwotę 1 979 015 zł (100 %) wykazało, że wszystkie transakcje zostały w pełni, poprawnie i rzetelnie zarejestrowane w księgach rachunkowych oraz uwzględnione w sprawozdaniach: Rb-28, Rb-28 UE i Rb-28 Programy. Poniesione wydatki były celowe oraz służyły realizacji zadań Państwowej Straży Pożarnej.

4.3. Inwentaryzacja wg stanu na 31 grudnia 2010 r. w drodze spisu z natury aktywów pieniężnych i rzeczowych składników aktywów obrotowych (zapasów materiałów) oraz obcego sprzętu użytkowanego na podstawie umowy użyczenia została przeprowadzona prawidłowo i rozliczona z zachowaniem terminów określonych art. 26 ustawy *o rachunkowości*.

Natomiast inwentaryzacja w drodze uzgodnienia sald kont należności została przeprowadzona z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 26 ust. 3 ustawy *o rachunkowości* (do 15 dnia roku następnego), gdyż Główny Księgowy KW PSP – jak wyjaśniła – przez

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

przeoczenie przesłała wnioski o potwierdzenie sald przez kontrahentów w dniu 19 stycznia 2011 r. tj. cztery dni po terminie określonym w ww. przepisie.

Inwentaryzacja w drodze weryfikacji sald została przeprowadzona prawidłowo, za wyjątkiem rozliczenia konta 201 *rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, bowiem kontrola ujawniła różnicę inwentaryzacyjną w kwocie 2 196,34 zł pomiędzy stanem rzeczywistym należności wynikającym z dowodów (21 932,07 zł), a zapisami na ww. koncie wg stanu na 31 grudnia 2010 r. (24 128,41zł).

Główny Księgowy KW PSP jako przyczynę nie ujawnienia ww. różnicy w trakcie inwentaryzacji wskazała przeoczenie i w trakcie kontroli NIK dokonała rozliczenia różnicy inwentaryzacyjnej w księgach 2011 r. (księgi 2010 r. były już zamknięte).

5. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych.

Dane sprawozdań rocznych KW PSP: Rb-23 *o stanie środków na rachunkach bankowych*, Rb-27 *z wykonania planu dochodów budżetowych*, Rb-28 *z wykonania planu wydatków budżetu państw*, Rb-28 *UE*, Rb-28 *Programy* oraz kwartalne za IV kwartał: Rb-N *o stanie należności* i Rb-Z *o stanie zobowiązań według tytułów „...”* były zgodne z zapisami ewidencji księgowej i terminowo przekazane do dysponenta części budżetowej.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań mających na celu zapewnienie terminowego i bezbłędnego przeprowadzania inwentaryzacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy *o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy *o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy *o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.